

ΕΚΘΕΣΗ ΖΩΗΣ ΜΠΑΚΙΡΤΖΗ
Β' ΛΥΚΕΙΟΥ 1ο ΓΕΛ ΑΧΑΡΝΩΝ
ΒΡΑΒΕΙΟ ΚΑΛΥΤΕΡΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ ΛΥΚΕΙΟΥ

Μια σημαντική αποκάλυψη βγαίνει στο φως στο δήμο Αχαρνών. Το 2007 αποκαλύφθηκε σε κεντρικό σημείο του δήμου μεγάλο τμήμα αρχαίου θεάτρου. Μετά από έρευνες οι αρχαιολόγοι πιστεύουν ότι μπορεί να είναι εφάμιλλο του μικρού θεάτρου της Επιδαύρου. Σε αυτήν την αποκάλυψη επιβεβαιώθηκαν επιγραφές που αναφέρονται στον 4ο αιώνα π.Χ.

Το αρχαίο θέατρο αποκαλύφθηκε στην οδό Σαλαμίνας κοντά στη διασταύρωση της με την οδό Λιοσίων κατά τη διάρκεια εκσκαφής για την ανέγερση μιας πολυκατοικίας. Οι οικοδομικές εργασίες διακόπηκαν και αμέσως άρχισαν οι ανασκαφές οι οποίες μετά από ένα χρόνο σταμάτησαν λόγω οικονομικών αδιεξόδων. Η έρευνα μέχρι τώρα έφερε στο φως μια ολόκληρη κερκίδα πλάτους 5 μέτρων δυτικά και 22 ανατολικά με 11 σειρές καθισμάτων σε ημικυκλική διάταξη. Αποκαλύφθηκε επίσης μικρό τμήμα κερκίδας βόρεια της πρώτης που είναι άθικτη καθώς και ένα μικρό τμήμα ορχήστρας. Είναι σίγουρο ότι τα υπόλοιπα τμήματα του θεάτρου (πάροδοι, ορχήστρα και τα σκηνικά) βρίσκονται ακόμα κάτω από το έδαφος. Ο προσανατολισμός του θεάτρου είναι δυτικά με βορειοδυτικά. Οι κερκίδες έχουν κατασκευαστεί έτσι ώστε να έχουν μια προεξοχή για να ακουμπούν τα πόδια τους οι θεατές. Ακόμα βρέθηκαν κάτω από το διάδρομο μεταξύ ορχήστρας και κάτω καθισμάτων, δόμοι οι οποίοι χρησίμευαν ως αποστραγγιστικοί αγωγοί για την διοχέτευση των νερών της βροχής. Η κατασκευή του θεάτρου δεν μπορεί να αναχθεί σε συγκεκριμένη χρονική περίοδο αν δεν ολοκληρωθεί η έρευνα μετά την ανασκαφή. Με βάση όμως τη χρονολογία των επιγραφών που αναφέρονται στο θέατρο, το θέατρο λειτουργούσε τον 4ο αιώνα π.Χ.

Καλό όμως θα ήταν να γνωρίζουμε τη σημασία των θεάτρων στην αρχαιότητα. Το αρχαίο ελληνικό θέατρο ήταν κοινωνικός θεσμός της αρχαιοελληνικής πόλης κράτους. Ήταν διδασκαλία και τέλεση θεατρικών παραστάσεων, επ' ευκαιρία των εορτασμών του Διονύσου. Αναπτύχθηκε στα τέλη της αρχαϊκής περιόδου και διαμορφώθηκε πλήρως κατά την κλασική περίοδο κυρίως στην Αθήνα. Φέρει έναν έντονο θρησκευτικό και μυστηριακό χαρακτήρα κατά τη διαδικασία της γέννησης του, αλλά και έναν εξίσου έντονο κοινωνικό και πολιτικό χαρακτήρα κατά την περίοδο της ανάπτυξης του. Με άλλα λόγια το θέατρο στην αρχαία Ελλάδα δεν υπήρξε ποτέ ένα απλό ψυχαγωγικό δρώμενο ή μάλλον ήταν ψυχαγωγικό στην κυριολεκτική έννοια του όρου. Διαμόρφωνε συνειδήσεις και την ίδια στιγμή διαμορφωνόταν από τη συλλογική συνείδηση. Συνδυάζοντας τη θρησκεία την κοινωνική και πολιτική κριτική με την εκπαίδευση, έγινε κόμβος, ένα σημαντικό σταυροδρόμι για τις συνιστώσες που παράγουν συνήθως πολιτισμική δράση. Από αυτή την άποψη θεωρούμενο ενσωμάτωσε τους κανόνες της πόλης και την ίδια στιγμή έγινε ένα μεγάλο λαϊκό δικαστήριο για το κοινό, της κοινωνικής της διαχείρισης και όλα αυτά κάτω απ' το άγρυπνο «βλέμμα» του Διονύσου, του επαναστάτη θεού. Επίσης το θέατρο ως χώρος ήταν δημόσιο οίκημα. Θα μπορούσαμε να πούμε λοιπόν πως η συγκέντρωση στο θέατρο λειτουργούσε και ως εκκλησία του δήμου, με την παρουσία πολυάριθμων ξένων και αποτελούσε ένα εντυπωσιακό πλαίσιο για ορισμένες κρατικές ενέργειες που δεν είχαν θρησκευτικό χαρακτήρα. Το αθηναϊκό κράτος θεωρούσε τη γιορτή κατάλληλη αφορμή για να υπογραμμίσει την ηγετική θέση του στην Ελλάδα με μια όσο το δυνατόν εντυπωσιακότερη επίδειξη μεγαλείου.

Χιλιάδες χρόνια αργότερα στην Ελλάδα του σήμερα ποια από αυτά τα χαρακτηριστικά έχει άραγε διατηρήσει το θέατρο και ποιος είναι ο ρόλος του σύγχρονου θεάτρου; Ιδιαίτερα στις μέρες μας το θέατρο πρέπει να παίζει πολύ καθοριστικό ρόλο

όπως παλιότερα. Είναι αναγκαίες οι πολιτιστικές εκδηλώσεις, γιατί με την κυριαρχία της τεχνολογίας, όλοι οι άνθρωποι γενικότερα ζουν στην μονομέρεια αυτής της τεχνολογίας. Μαζί με την προσπάθεια που καταβάλλεται παγκοσμίως να προοδεύει η τεχνολογία, να διδάσκονται και να καταρτίζονται τα άτομα στη χρήση αυτών των σύγχρονων μέσων, διαπιστώνεται συγχρόνως και η επιτακτική ανάγκη να ασχολούνται όλοι με θέματα που άπτονται του πολιτισμού, της πνευματικής καλλιέργειας και της ανάπτυξης της προσωπικότητά τους, ώστε να μη διαταράσσεται η αναγκαία ισορροπία. Όσο και αν είναι αναγκαία η τεχνολογία, η πρακτική γνώση και η επαγγελματική κατάρτιση και οι διευκολύνσεις στη ζωή άλλο τόσο και σε μεγαλύτερο ίσως βαθμό είναι αναγκαία η επίδραση στο χαρακτήρα, η καλλιέργεια και η διαμόρφωση της προσωπικότητας. Ο άνθρωπος έχει και πνευματική υπόσταση με ιδιαίτερες ανάγκες. Η φύση του μάλιστα δεν αλλάζει παρά τις όσες εξωτερικές μεταβολές. Η ζωή δεν είναι μόνο επάγγελμα, ο άνθρωπος δεν έχει μόνο υλικές και οικονομικές ανάγκες, έχει πρωτίστως πνευματικές αναζητήσεις. Επίσης το θέατρο μπορεί να βοηθήσει τα άτομα να καλλιεργήσουν τις ψυχικές και πνευματικές τους ικανότητες. Να αποκτήσουν γνώσεις, αισθητική εμπειρία και θεωρητική κατάρτιση γύρω απ' τη θεατρική τέχνη, επίσης μπορούν να διαμορφώσουν ένα υψηλό αισθητικό επίπεδο ως δέκτες θεαμάτων. Ακόμα διερευνούνται οι ορίζοντες με ένα ουσιαστικό άνοιγμα στη τέχνη και το πολιτισμό. Γνωρίζονται οι πολιτιστικές δημιουργίες των λαών διαχρονικά και συνειδητοποιούν το διαπολιτισμικό χαρακτήρα του θεάτρου. Καθοριστική είναι ακόμη η συμβολή του θεάτρου στην κοινωνικοποίηση του ανθρώπου σήμερα δε που οι ανθρώπινες σχέσεις είναι επιφανειακές. Το θέατρο ξυπνά συναισθήματα, ευαισθητοποιεί τον άνθρωπο και τον βοηθά να προσεγγίσει το συνάνθρωπο του να «ανοίξει» την ψυχή του και έτσι να αναπτύξει ουσιώδεις και ισχυρούς δεσμούς με τους συνανθρώπους του.

Όσον αφορά στο αρχαίο θέατρο Αχαρνών έχουν γίνει πολλές συζητήσεις για την ανασκαφή του. Για να γίνει όμως αυτό πραγματικότητα πρέπει να συνεισφέρουν πολλοί οικονομικοί παράγοντες για τις αποζημιώσεις των κτηρίων και την ενίσχυση των όσων θα συμβάλλουν στην ανασκαφή του μνημείου. Όταν πραγματοποιηθούν όλα τα προηγούμενα, γίνουν οι ανασκαφές και η αναστήλωση του τότε το θέατρο θα γίνει επισκέψιμο. Με μια καλή διαχείριση οικονομικών ανθρώπινων και υλικών πόρων τότε το θέατρο θα μπορεί να ανθίσει όπως και την εποχή που το δημιούργησαν. Να διοριστεί προσωπικό το οποίο να έχει τις κατάλληλες γνώσεις και μεράκι για αυτή τη δουλειά ώστε να μπορούν να αξιοποιήσουν το μνημείο σωστά. Να προσφέρουν την κατάλληλη ασφάλεια στο χώρο και να μην επιτρέπουν σε κανένα τη φθορά του. Τέλος θα μπορούν να διοργανώνονται πολιτιστικές εκδηλώσεις κι παραστάσεις ώστε ο χώρος να γίνει ευρύτερα γνωστός. Επίσης μέσω των διαφημίσεων, της τηλεόρασης και των εντύπων να προβάλλεται το έργο και η προσπάθεια της αξιοποίησης του θεάτρου που μπορεί να αναβαθμίσει το πολιτισμικό επίπεδο όλων.

Αυτό το θέατρο είναι σαν «φλέβα χρυσού» για το δήμο μας. Συγκεκριμένα μπορεί να επιφέρει πολλά οφέλη οικονομικά και πολιτισμικά. Με τη σωστή διαχείριση των οικονομικών πόρων θα πραγματοποιούνται οι εκδηλώσεις που προείπαμε και θα εισπράττει ο δήμος μας έσοδα που θα καλύπτουν τις ανάγκες του θεάτρου αλλά γενικότερα και του υπόλοιπου δήμου. Η δημιουργία νέων θέσεων εργασίας θα επιφέρει επαγγελματική αποκατάσταση στους ανέργους δημότες. Επίσης μπορεί να αναπτυχθεί πολιτισμικά με τη διοργάνωση επισκέψεων εκπαιδευτικών από τοπικά και όχι μόνο σχολεία. Έτσι τα παιδιά θα μπορούν να εκπαιδεύονται και μέσω δραστηριοτήτων ενός μουσείου που θα δημιουργηθεί να περνούν ευχάριστα την ώρα τους. Με αυτό το τρόπο θα ελκύονται κι άλλα άτομα όπως είναι οι τουρίστες απ' το εξωτερικό. Ακόμα ο δήμος μας θα αναβαθμιστεί σε κοινωνικό επίπεδο και θα κερδίσει το σεβασμό του περισσότερου κόσμου.

Συμπεραίνοντας λοιπόν απ' τη μελέτη των αρχαίων θεάτρων και ειδικά των Αχαρνών έμεινα έκπληκτη απ' τη ποιότητα του σχεδίου και την έκταση του οικήματος του θεάτρου. Ανυπομονώ να πραγματοποιηθεί η ανασκαφή του για να εκπληρωθούν οι προσδοκίες μου. Ευελπιστώ όλα αυτά που προείπα να μην μείνουν μόνο στο επίπεδο των θεωρητικών σκέψεων, αλλά να γίνουν πράξη, αλλάζοντας ριζικά την εικόνα της πόλης μας, αλλά και την καθημερινότητα μας. Άλλωστε, όπως οι δημιουργοί αυτών των σπουδαίων επιτευγμάτων πολιτισμού τόνιζαν, οι πολίτες ευτυχούν και ευημερούν μόνο όταν η πόλη ευημερεί και προοδεύει